

Piirteitä Länsi-Suomen piirikunnan metsätaloudesta.

L. A. Mäkelä.

Synty, sijainti ja rajat.

Metsähallintoa uudelleen järjestettäessä aiheutti 3. VI. 1921 annettu asetus melkoisia muutoksia valtion metsäin paikallishallintoon. Suuremman keskityksen aikaansaamiseksi oli osoittautunut välttämättömäksi korvata entinen ylimetsänhoitajalaitos piirikuntakonttorijärjestelmällä. Piirikuntakonttorien erikoisalana tuli olemaan metsien varsinaisen hoidon huoltaminen. Piirikuntien tarkastuspiirit tulivat kooltaan joksinkin vastaamaan entisiä tarkastuspiirejä.

Länsi-Suomen piirikuntakonttori alkoi toimia 1. X. 1921, ja muodostettiin piirikunta entisistä Turun—Hämeen läänien ja Keski-Suomen tarkastuspiireistä, Heinolan kihlakunnan valtion maista sekä Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Vaasan läänien virkatalo-hoitoalueista.

Uusi hoitoalue- ja tarkastuspiirijärjestys astui voimaan 1. VII. 1923. Johtavana periaatteena oli saada hoitoalueiden rajat kulkemaan vedenjakajia pitkin, jotta kunkin hoitoalueen kaikki osat mikäli mahdollista tulisivat kuulumaan samaan vesistöalueeseen. Virkatalot rinnastettiin täydelleen muihin valtion metsiin. Piirikunnan kolmesta tarkastuspiiristä tuli Vaasan tarkastuspiiriin kuulumaan kahdeksan hoitoaluetta, nimittäin Suupohja, Alajärvi, Karstula, Kivijärvi, Viitasaari, Saarijärvi, Virrat ja Jalasjärvi, Turun-Porin tarkastuspiiriin samoin kahdeksan, nykyisin seitsemän, nimittäin Kankaanpää, Karvia, Parkano, Aure, Kokemäki, Vakka-Suomi ja Turunmaa sekä Kuru; viimeainnitu on nyt erillinen hoitoalue. Uudenmaan-Hämeen tarkastuspiiriin kuuluu samoin seitsemän hoitoaluetta, nimittäin Keuruu, Jämsä, Laukaa, Heinola, Keski-Häme, Tammela ja Uusimaa.

Länsi-Suomen piirikunta käsittää valtionmaita ja virkataloja kuudessa läänissä seuraavasti:

Vaasan	läänissä	51.4 %	piirikunnan	kokonaisalasta
Turun ja Porin	„	27.6 %	„	„
Hämeen	„	14.8 %	„	„
Mikkelin	„	3.7 %	„	„
Uudenmaan	„	2.4 %	„	„
Kuopion	„	0.1 %	„	„

Piirikunta rajoittuu pohjoisessa Pohjanmaan, idässä Itä-Suomen piirikuntaan. Se käsittää kaikki valtionmaat ja virkataloalueet Puulaveden—Kymijoen länsipuolella, ns. erillisiä hoitoalueita ja metsätieteelliselle tutkimuslaitokselle, maataloushallitukselle, puolustuslaitokselle ym. luovutettuja alueita lukuun ottamatta. Sitä paitsi kuuluu joitakin virkatalomaita Kymijoen länsipuolelta Itä-Suomen piirikuntaan.

Syntytapansa puolesta piirikunnan maaomaisuus jakaantuu seuraavasti:

Isojakotoimituksissa valtiolle yhteis- ja liikamaina jääneitä alueita ..	74.1 %	piirikunnan maa-alasta
Virkataloalueita	17.3 %	” ”
Ostettuja maita	8.6 %	” ”

Varsinaiset valtionmaat sijaitsevat suureksi osaksi piirikunnan pohjoispuoliskossa ja käsittävät verraten laajoja yhtenäisiä alueita. Ostettuja maita on etupäässä Heinolan, Vakka-Suomen, Kokemäen ja Keski-Hämeen hoitoalueissa, mutta osittain muuallakin. Virkatalot taas ovat etupäässä piirikunnan etelä- ja varsinkin lounaispuoliskossa sekä Suupohjan seuduilla. Ne käsittävät yleensä vähäisiä monilukuisia palstoja, joten piirikunnan eteläiset hoitoalueet ja Suupohjan hoitoalue ovatkin tavattoman hajanaisia. Esimerkkinä mainittakoon, että erääseen hoitoalueeseen kuuluu lukuisia palstoja 30:ssä kunnassa. Kun virkataloalueet kuitenkin sijaitsevat yleensä parhailla viljelyseuduilla lähellä hyviä kulkuteitä, on niillä huomattava merkitys piirikunnan metsätaloudessa.

Kuljetus- ja menekki-suhteet.

Länsi-Suomen piirikunta käsittää maamme tärkeimmän metsätalouden eli ns. järviolueen länsiosan, Etelä-Pohjanmaan jokialueen sekä lounaisen ja osittain eteläisen rannikon.

Verraten suuri osa järviolueen valtion maista sijaitsee tosin latvasien varsilla tai jokseenkin vedenjakajilla. Tästä huolimatta tekevät alueen monilukuiset, haaroittuneet, uittoa varten kunnostetut vesistöt puutavaran kuljetuksen suhteellisen edulliseksi kumpaankin pääväylään, Kokemäenjokeen ja Kymijokeen. Piirikunnan alueella olevat suurimmat puunjalostuslaitoksethan ovat keskittyneet juuri mainituille jokisuille ja ylemmäksikin jokilaaksoon koskien varsille.

Etelä-Pohjanmaan jokialue on pikkusahojen aluetta. Sen ohella on pienen puutavaran vienti ulkomaille huomattava tekijä.

Lounaiseteläisellä rannikkoalueella on Kokemäenjokea ja Kymijokea lukuun ottamatta runsaasti lyhyitä jokia pienine puunjalostuslaitoksineen. Jalostamattoman puutavaran vienti on myös huomattava.

Suurin piirtein jakaantuvat hoitoalueet eri vesistöalueisiin seuraavasti:

Päijänteen—Kymijoen vesistöalue: Kivijärvi, Karstula, Viitasaari, Saarijärvi, Laukaa, Jämsä ja Heinola.

Etelä-Pohjanmaan jokialue: Suupohja, Alajärvi ja Jalasjärvi.

Kokemäenjoen alue: Karvia, Kankaanpää, Parkano, Aure, Virrat, Keuruu, Keski-Häme ja Kokemäki.

Lounaisetelärannikko: Vakka-Suomi, Turunmaa, Tammela ja Uusimaa.

Nykyisin valtion metsätalouteen kuuluvan maan jakaantuminen eri vesistöalueiden kesken Länsi-Suomen piirikunnassa käy selville seuraavasta yhdistelmästä.

A l u e	Metsätalouteen kuuluvasta	
	kasvullisen maan alasta	koko maan alasta
	p r o s e n t t i a	
Päijänteen vesistöalue	41.9 %	36.0 %
Kokemäenjoen »	33.7 »	36.8 »
Etelä-Pohjanmaan jokialue	12.4 »	16.5 »
Lounais- ja etelärannikko	12.0 »	10.7 »
Yhteensä	100.0 %	100.0 %

Vaikkakin uittoväylillä on piirikunnassa varsinkin järeän puutavaran kuljetukseen nähden ratkaiseva merkitys, on rinnan uittoväylien kanssa mainittava paikoittain tiheähkökin rautatieverkosto. Talouskirjojen mukaan on n. 20 % metsätaloudesta välitöntä rautatiemenekki-alueita. Se valtava kehitys, joka puutavaran, etenkin pinotavaran, autokuljetuksella ja sen ohella tieverkoston kunnostamisella viime aikoina on ollut, antaisi aihetta laajempienkin alojen lukemiseen rautatien menekki-alueisiin kuuluvaksi. Onhan pinotavaran autokuljetus rautatievarteen tai kulutuspaikkoihin keskimäärin 30 km etäisyydeltä osoittautunut kannattavaksi, ja paljon puutavaraa on kuljetettu 50 km matkalta ja kauempaakin. Porin—Haapamäen radan valmistuttua ovat kokonaisuudessaan oikeastaan kolme Keski-Suomen hoitoaluetta enää yksinomaan puutavaran vesitse kuljetuksen varassa. Näissäkin hoitoalueissa tulevat menekkiolot jo rakennettaviksi päätettyjen ratojen vaikutuksesta lähitulevaisuudessa ratkaisevasti paranemaan.

Kuljetus- ja menekki-suhteet ovat siis piirikunnassa yleensä hyvät, mutta niissä on kuitenkin huomattavaa vaihtelua. Kun piirikunnan

eteläpuoliskossa ja paikoin muuallakin usein kaikki hakkaustähteet, oksat ym. tekevät kauppansa, on sitä vastoin varsinkin Keski-Suomen hoitoalueissa toistaiseksi vielä laajoja alueita, joissa polttopuulla ei ole juuri minkäänlaista kysyntää. Niinpä Kivijärven hoitoalueen hakkaus-ehdotuksessa ei vielä ole esiintynyt polttopuueriä, mikä johtuu pitkästä ja vaikeasta uittoväylästä.

Länsi-Suomen piirikunnan alueella sijaitsevista puunjalostuslaitok-
sista antaa oheinen karttapiirros havainnollisen kuvan.

Pinta-ala ja sen jakaantuminen pääluokkiin.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että maamme eteläpuoliskon länsi-
osassa, siis suurin piirtein Länsi-Suomen piirikunnan alueella, on ollut aikaisemman valtakunnan metsien arvioimisen mukaan yksityismaita 80 %, yhtiöiden maita 6 %, kuntien ja seurakuntien maita 3 % sekä valtion maita 11 %.

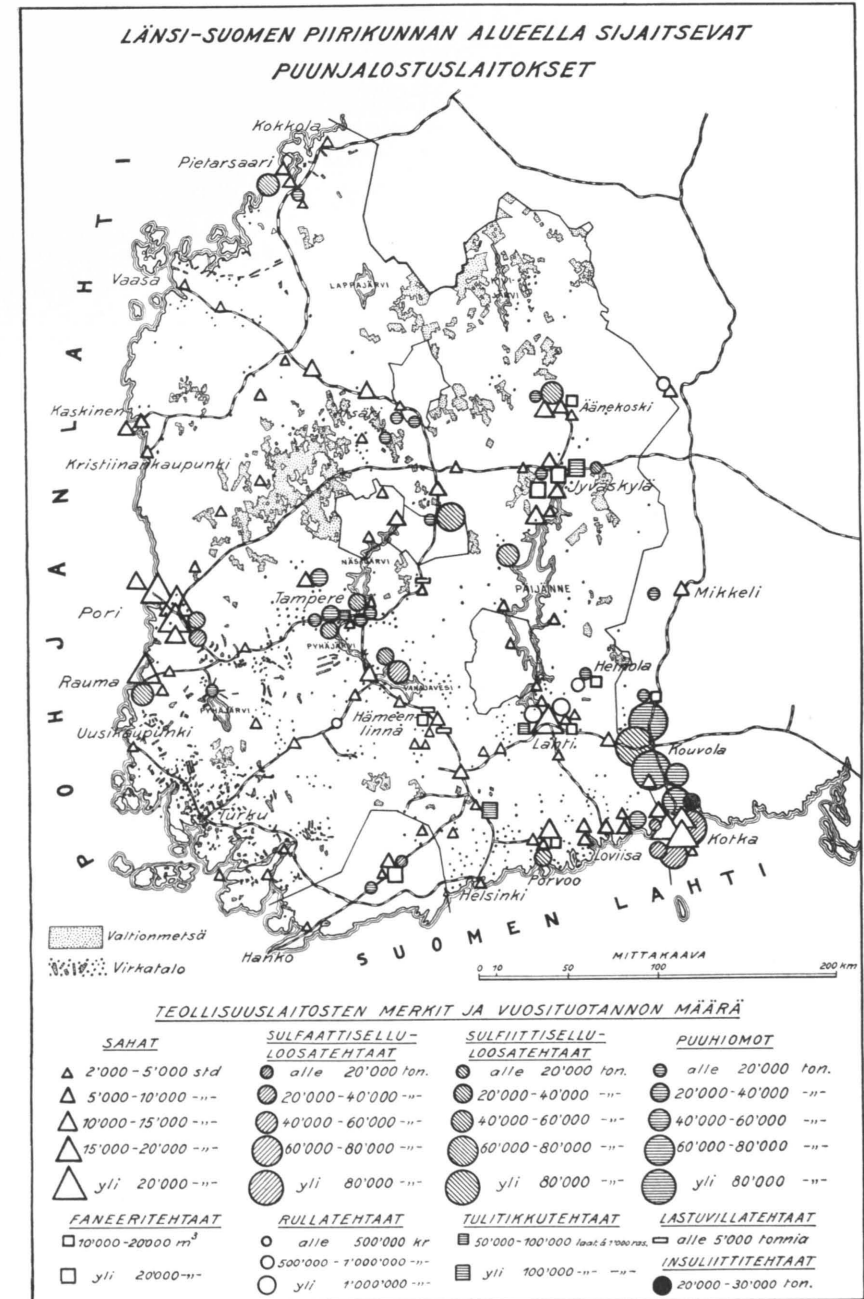
Vuoden 1923 lopussa oli piirikunnan kokonaispinta-ala 727,895 ha, josta vesiä 3 %. Silloisesta maa-alasta, 703,725 ha:sta, oli viljeltyä maata, tontteja ja teitä ym. 9 %, kasvullista maata 53 %, kehnokas-
vuista maata 20 % ja joutomaata 18 %. Piirikunnan pinta-alassa on sen jälkeen tapahtunut huomattavia muutoksia.

Pinta-alavähennyksistä ovat

asutustoiminnan aiheuttamat	196,371 ha eli	73 %
hallinnolliset siirrot, siirrot toisiin piirikuntiin, erilliseksi hoitoalueeksi ym.	67,426 „ „	25 „
muut vähennykset	4,168 „ „	2 „
<hr/>		
Vähennykset yhteensä	267,965 ha eli	100 %

Alan lisäykset ovat johtuneet tilojen ostoista, hallinnollisista siir-
roista, uudismittauksista ym. Ne ovat olleet samana ajanjaksona 25,360 ha, joten vähennystä on siis 242,605 ha. Piirikunnan kokonaispinta-ala on näin ollen vuodesta 1924 alkaen vähentynyt 33.3 %; pelkästään asutustoiminnan aiheuttamat vähennykset tekevät vastaavasti 27 %. Suhteellisesti raskaimmin on valtion maiden luovut-
taminen asutukselle kohdannut piirikunnan eteläpuoliskoa, jossa met-
sätalouden harjoittaminen on taloudellisesti edullisinta, sekä ns. Par-
kanon kompleksia.

Piirikunnan kokonaispinta-ala oli siis viimeisimpien laskelmien mu-
kaan 1. I. 1938 485,290 ha ja siitä maata 464,058 ha eli 96 % sekä vesiä 21,232 ha eli 4 %. Erilliset hoitoalueet eivät sisälly pinta-alaan,

Kuva 1. Karttapiirros.

ei siis myöskään Kuru, joka 1937 on muodostettu metsäkouluhoito-alueeksi.

Nykyinen maa-ala jakaantuu pääluokkiin seuraavasti:

Valtion metsätalouteen kuulumatonta, pääasiassa asutustarkoituksiin varattua maata	23,230 ha eli	5 %
Kasvullista metsämaata	269,220 „ „	58 „
Kehnokasvuista metsämaata	91,743 „ „	20 „
Joutomaata	79,865 „ „	17 „
Yhteensä		464,058 ha eli 100 %

Metsätaloustalasta on Vaasan läänin tarkastuspiiriä 45 %, Turun—Porin 32 % sekä Uudenmaan—Hämeen 23 %.

Piirikunnan hoitoalueiden keskiuus on seuraava:

Luku	Kasvullista maata	Metsätalouteen kuuluvaa maata	Kokonaisala
	hehtaaria		
22	12 237	20 038	22 059

Metsämaiden ja metsien laatu.

Tiluslajisuhteet.

Eri metsätyyppien kesken jakaantuvat metsätalouteen kuuluvan maa-alan (= 440,828 ha) pääluokat seuraavasti:

Kasvullinen metsämaa						
OMT	MT	VT	CT	KpI	RäI	Yhteensä
prosenttia alasta						
5.0	29.7	31.5	16.3	12.8	4.7	100.0
Kehnokasvuinen maa						
VrII	KpII	RäII	Yhteensä	VrIII	Joutomaa	Yhteensä
prosenttia alasta						
13.7	10.0	76.3	100.0	1.1	98.9	100.0

Yllä olevasta selviää, että käyttämällä eri metsätyypeille suhteellisia arvoja OMT = 10, MT = 8, VT = 6, CT = 3.5, KpI = 4.5 ja RäI = 3.5 saadaan kasvullisten maiden keskimääräiseksi suhteelliseksi arvoksi 6 eli siis puolukkatyyppin keskihyvyys. MT-tyyppiä ja sitä parempia maita on 35 %. Kuusen kasvatukselle soveltuvia maita (OMT, MT, KpI) on 47.5 % sekä varsinaisia mäntymaita 52.5 % kasvullisten metsämaiden alasta.

Soita on kaikkiaan 47 % metsätalouteen kuuluvasta maasta. Suoalasta on korpia 21 %, metsää kasvavia rämeitä 40 % ja metsää tuotta-

mattomia rämeitä ja nevoja 39 %. Soista voidaan katsoa ojituskelpoisiksi 60 %.

Piirikunnan pohjois- ja eteläpuoliskot eroavat maan ja metsien laatuun nähden huomattavasti toisistaan. Edelliseen voidaan suurin piirtein lukea Vaasan tarkastuspiiri sekä Kankaanpään, Karvian, Parkanon ja Aureen hoitoalueet, jälkimmäiseen Uudenmaan—Hämeen tarkastuspiiri sekä Turun—Porin tarkastuspiirin eteläosa. Pohjoispuolisko eli 70 % piirikunnan metsätaloustalasta käsittää suurelta osalta järvialueen vesistöjen ja Pohjanmaan jokien välisiä karuja vedenkakajaseutuja, joskin siihen sisältyy rehevämpiäkin maita, mm. Suupohjan hoitoalue. Seuraava yhdistelmä kuvaa maanlaatusuhteita:

A l u e	Kasvulliset maat			
	Keskihyvyys	Ns. kuusimaita (OMT + MT + KpI)	Ns. mäntymaita (VT + CT + RäI)	Kasvulliset maat yht.
prosenttia				
Pohjoispuolisko	5.5	34.9	65.1	100.0
Eteläpuolisko	6.8	68.6	31.4	100.0
Koko piirikunta	6.0	47.5	52.5	100.0

Lisäksi on huomattava, että pohjoispuoliskossa on kehnokasvuisia ja metsää tuottamattomia maita (23 + 23 =) 46 % ja eteläpuoliskossa vain (16 + 7 =) 23 % vastaavasta metsätaloustalasta.

Puulajisuhteet.

Länsi-Suomen piirikunnan metsät ovat, lukuun ottamatta nuorinta ikäluokkaa ja erinäisiä virkatalojen vuosilohkoalueita, jokseenkin yksinomaan luontaisesti syntyneet. Metsäpaloilla on ollut suuri merkitys metsien kehityksessä piirikunnan pohjoispuoliskossa. Kaskeamista on viimeksi voimaperäisemmin harjoitettu Päijänteen itäpuolella olevilla alueilla, joissa luontainen kuusettuminen onkin vähimmin kehittynyt. Uudistumissuhteet ovat piirikunnassa hyvät mikäli kutakin metsikköä hoidetaan kasvupaikan ja metsikön laadun mukaan.

Metsien jakaantuminen vallitsevan puulajin mukaan kasvullisella metsämaalla on seuraava:

Puulajisuhteet	Pohjoispuolisko	Eteläpuolisko	Koko piirikunta
	prosenttia alasta		
Mäntyvaltaisia metsiä	69	45	60
Kuusivaltaisia »	21	38	27
Lehtipuuvallaisia »	9	16	12
Aukkoja	1	1	1
Yhteensä	100	100	100

Piirikunnan eteläpuoliskossa on siis piirikunnan itäisiä rajaseutuja lukuun ottamatta suhteellisesti enemmän kuusivaltaisia metsiä kuin pohjoispuoliskossa.

Koivuvaltaisia metsiä on enimmänsä piirikunnan itäosissa sekä Kokemäen hoitoalueessa, siihen liitetyn ostomaan vaikutuksesta.

Kehnokasvuisilla mailla on mäntyä 85 %, kuusta 10 % ja lehtipuita 5 %.

Haapaa ja leppää esiintyy sekapuuna ja vähäisiä metsiköitä muodostavina.

Piirikunnan metsät ovat siis vahvasti mäntyvaltaisia. Koivulla on jo huomioon ottaen myös sen osuuden sekapuuna, merkitsevä asema piirikunnan taloudessa. Kun kuusivaltaisia metsiä on 27 % ja kuusen kasvatukseen soveltuvia maita 48 %, on siis varaa kuusivaltaisten metsien lisäämiseen, vaikkapa osa ns. kuusimaista varataan koivuvaltaisille metsille.

Ikäluokkasuhteet.

Ikäluokkien jakaantumista kasvullisilla mailla osoittaa seuraava yhdistelmä:

Aukeata	1—20	21—40	41—60	61—80	81—100	101—	Yh-	Yh-	
	v.	v.	v.	v.	v.	120 v.			120 + v.
p r o s e n t t i a									
Mäntyvalt. metsät	—	7.8	12.3	18.4	25.8	12.4	8.0	15.3	100.0
Kuusivalt. metsät	—	4.4	5.7	11.2	21.8	19.7	14.9	22.3	100.0
Lehtipuuvalt. met-									
sät	—	14.9	17.7	21.8	31.9	13.1	0.6	—	100.0
Yhteensä	0.8	7.7	11.0	16.7	25.2	14.4	8.9	15.3	100.0

Ikäluokkajaoitus on siis sikäli epäsäännöllinen, että vanhoja metsiä on normaalia jonkin verran enemmän ja nuorissa ikäluokissa on vajeista. Tämä poikkeavaisuus ei ole kuitenkaan varsin jyrkkä, ja on ikäluokkajaoitus jo viimeksi toimitettujen arvioimisten jälkeen tasoittumassa. Erikseen tarkastettaessa piirikunnan pohjoispuoliskon ikäluokkia, on edellä mainittu poikkeavaisuus siellä ollut huomattavasti jyrkempi. Niinpä piirikunnan 120 + -vuotisten metsien alasta on yli $\frac{3}{4}$ pohjoispuoliskossa, sitä vastoin taimistoja on suhteellisesti vähän.

Mitä ikäluokkajaoitukseen eri puulajien muodostamissa metsissä tulee, on huomattavaa eroavaisuutta olemassa. Mäntyvaltaisista metsistä on 100 + -vuotisia 23 %, kun taas tämän ikäisiä kuusivaltaisia metsiä on suhteellisen paljon eli 37 %. Ikäluokkien 1—40 v. kokonaisalasta on mäntyvaltaisia 65 %, kuusivaltaisia 15 % ja koivuvaltaisia 20 %. Kuusivaltaisia taimistoja on siis niukasti, vaikkakaan yhdistelmästä ei käy

Kuva 2. Länsi-Suomen piirikunnan todennäköisesti puisevin metsikkö: OMT, 150 v., 580 m³ hehtaarilla. Saarijärven hoitoalue, Pyhähäkin nk. luonnonpuisto.
Valok. 1938 V. Lihtonen.

Kuva 3. Keski-Suomessa on vielä jonkin verran kilpikaarnaisia 200 + -vuotisia männiköitä, joiden loppuunhakkaamista sikäläisten keski-ikäisten metsien niukkuuden ym. vuoksi ei ole erikoisesti kiirehditty. Saarijärven hoitoalue.

selville sen luontaisesti muodostuneen kuusen taimiston alaa, jota tava-
taan vanhan metsän alla, mikäli taimistoa ei ole jo niin paljon, että
se olisi katsottu vallitsevaksi metsäksi. Koivun vesakon suojassa tava-
taan etenkin korpimailla myös usein runsaasti kuusen taimistoa. Joka
tapauksessa on kuusivaltaisten taimistojen vähyyks merkille pantava
vastaisia uudistushakkauksia toimitettaessa. Runsalaiset keski-ikäiset
metsät viittaavat laajojen kasvatushakkausten tarpeellisuuteen.

Puuvarasto ja kasvu.

Puuvarasto.

Länsi-Suomen piirikunnan metsien puuvarasto on viimeisimpien
laskelmien mukaan:

Kasvullisilla metsämailla	29,600,000 k-m ³ ,	110 k-m ³ /ha
Kehnokasvuilla ,,	2,000,000 ,, ,	22 ,,
Yhteensä metsää kasvavalla maalla	31,600,000 k-m³,	88 k-m³/ha

Suurimmat puumäärät kasvullisen metsänmaan hehtaaria kohti
ovat Uudenmaan—Hämeen tarkastuspiirissä, jossa metsämaiden keski-
hyvyyskin on korkein, pienimmät Turun—Porin tarkastuspiirissä. Eri
hoitoalueisiin nähden on huomattavaa eroavaisuutta, mikä johtuu ikä-
luokkajaoituksesta ja maiden keskihyvyydestä ym. Korkeimmat keski-
kuutiot kasvullisella metsämaalla ovat olleet Jämsässä, Tammelassa,
Keski-Hämeessä, Vakka-Suomessa, Turunmaassa, Karstulassa ja Alä-
järvellä. Kokonaisuutena katsottuna on puuvaraston suuruus tyy-
dyttävä.

Eri puulajien osuus puumäärästä on seuraava:

Mäntyä	Kuusta	Lehtipuita	Yhteensä
	kiintokuutiometriä		
18,500,000	10,070,000	3,030,000	31,600,000
	prosentteissa		
58	32	10	100

Puuvarastosta on siis kuusta jonkin verran enemmän kuin kuusi-
valtaisten metsien pinta-alaosuus on, mikä johtuu ikäluokkajakautu-
misesta.

Arvopuuvarasto.

Arvopuista esitetään seuraavia lukuja, jotka perustuvat hoitoaluei-
den metsätaloudentarkastuksissa suoritettujen arvioimisten tuloksiin.

Rinnankorkeudelta 20 + em täyttäviä arvopuita on yhteensä
29,060,000 kpl. — Arvopuumäärä kasvullisen maan hehtaaria kohti
on 108 kpl. sekä metsää kasvavan maan hehtaaria kohti 80 kpl. Arvo-
puuvarastosta on mäntyä 56 %, kuusta 28 % ja lehtipuita, pääasiassa
koivuja, 16 %. Eri vahvuusluokkiin rinnankorkeudelta mitattuna ja-
kaantuvat arvopuut seuraavasti:

	20—22 cm	22—28 cm	28 + cm	Yhteensä
	kappaletta			
Havupuita	4,980,000	11,980,000	7,540,000	24,500,000
	prosentteissa			
Havupuita	20	49	31	100
	20—22 cm	22 + cm	Yhteensä	
	kappaletta			
Lehtipuita	1,300,000	3,250,000	4,550,000	
	Arvopuuvarasto yhteensä			29,050,000

Arvopuuvarvio voi olla erinäisiltä osilta jonkin verran varovainen.
Arvopuuvarasto on siis melkoinen käsittäen myös runsaasti järeitä
puita. Arvopuuvaraston kuutiomäärä on n. 46 % kokonaispuuvarastosta.

Metsien kasvu.

Vuotuinen kokonaiskasvu nykyisen metsätalouden kasvullisella
maalla on arvioitu 657,000 k-m³:ksi kuoretonta runkopuuta eli
2.44 m³/ha sekä kehnokasvuilla mailla 35,000 k-m³:ksi eli 0.40 m³/ha.
Vuotuisen kasvun kokonaisuutena on näin ollen 692,000 k-m³.

Verrattaessa edelläolevaa kasvua kuluneen ajan hakkausmäärään
on otettava huomioon myös v. 1937 erilliseksi hoitoalueeksi muodoste-
tun Kurun hoitoalueen kasvu, jolloin kokonaiskasvu on 740,000 k-m³.

Metsätalous.

Hakkaukset.

Hakkaustavat.

Hakkaukset valtionmailla olivat aikaisemmin menekisuhteista riip-
puen olleet määrämittäisiä sahapuuvarastoja. Ylispuumetsissä muo-
dostuivat hakkuut usein metsänhoidollisiksi, samoin rehevämällä mailla
saattoi männikkö täten edullisesti vaihtua kuusikoksi. Varsinaisia kas-
vatus- ja uudistushakkauksia suoritettiin hyvin harvoin. Poikkeuksen
muodostivat virkataloalueet, joissa virkatalon vuokraajien säännöllisiä,

kaavamaisia vuosilohkohakkauksia toimitettiin vuoden 1871 asetuksen mukaisella vuokralla olleissa virkataloissa useinkin jo noin 70 vuotta sitten vahvistettujen hoitosuunnitelmien mukaan. Viimeksi mainituilla hakkuilla on ollut tuntuva merkitys varsinkin eteläisten hoitoalueiden metsien ikäluokkajaoitukseen.

Alku suurempaan hankintatoimintaan lähti vasta v. 1915, jolloin virkatalojen metsät olivat tulleet metsähallituksen hoitoon. Alkuaikoina hakkautettiin melkein yksinomaan halkoja ja ratapölkkyjä valtion laitosten tarpeiksi sekä v. 1905 perustetulle Siuron sahalle sahapuita läheisistä valtion metsistä. Kilpailun kasvaessa riittävän suureksi lopetettiin viimeksi mainitun sahan toiminta v. 1928. Tarvittavia halkomääriä oli ajan mittaan mahdoton hankkia valtion metsistä yksinomaan kasvatushakkuilla ja yhden ainoan puutavaralajin hakkaaminen metsästä vain aniharvoin voi johtaa taloudellisesti edullisimpaan tulokseen. Hankintahakkuut kehitettiin näin ollen käsittämään kaikenlaista puutavaraa ja kasvatushakkausten ohella siirryttiin uudistushakkuuksiin. Niinpä v. 1924 hankintatavaran määrä Länsi-Suomen piirikunnan alueella oli jo n. 46 % myydystä puumäärästä ja v. 1937 vastaavasti 75 % luovutusilmoitusten mukaan.

Tämä hankintojen nopea kasvu on ollut ensi kädessä riippuvainen siitä kulku- ja kuljetussuhteiden paranemisesta, josta jo edellä on ollut puhe. Hankintatöistä puheen ollen mainittakoon vielä, että metsähallituksella on Näsijärvellä ollut pitkän aikaa yksi hinaaja ja proomuja, nykyisin kuusi kappaletta, puutavaran laivausta varten Tampereelle. Paitsi polttopuutavaraa valtion laitoksille on täten hankittu paperi- ja sulfaattipuuta suoraan tehtaille tai asemille. Viime vuosina laivattu pinotavara on ollut vuodessa keskimäärin noin 43,000 p-m³, havu- ja lehtitukkeja noin 2,500 kpl. sekä ratapölkkyjä noin 1,000 kpl. Keiteleen vesistöissä on uittoyhtiö ulottanut toimintansa Kinnulaan ja Pihtiputaalle asti. Metsähallinnon toimesta puutavaraa Keiteleen piirissä hankittaessa rautatievarteen Suolahteen, on kuitenkin hinaus Keiteleellä annettu urakalla eri yhtiöiden suoritettavaksi. Kuvaavaa menekkioloille on, että paitsi tavallisia puutavaraalatuja on etäisimmistäkin hoitoalueista jo ruvettu hankkimaan runsaasti erikoislaatuja kuten ensiluokkaista lentokonepuuta Keski-Suomen järeistä männiköistä, ns. saksantukkeja, erilaisia pylviäitä, rickersejä ym. vientitavaraa. Hankintakauppa on siis piirikunnan metsien myynnissä saavuttanut sen aseman, mikä on voimaperäisen metsätalouden edellytys.

Kun aikaisemmista hirrenharsinnoista siirryttiin varsinaisia uudistushakkauksia toimittamaan, oli kiireellisesti uudistettavia metsiä runsaasti. Aluksi hakkaukset saivat jokseenkin kaavamaisen lohkokah-

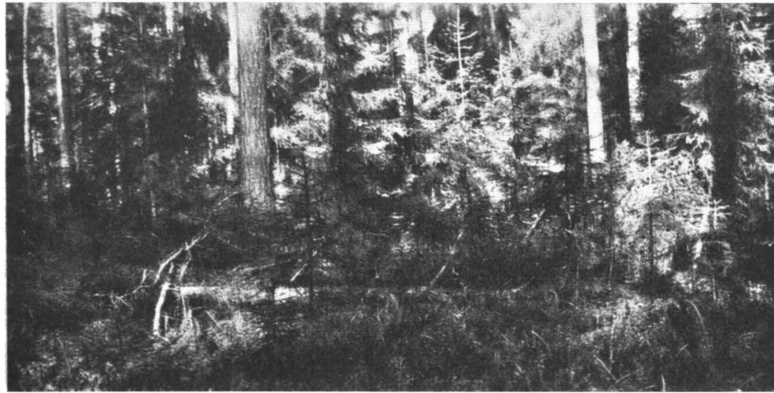
kauksen luonteen. Milloin hakkausaloihin sisältyi reheviäkin maita, saattoi olla seurauksena, että metsän uudistuminen ruohottumisen vuoksi oli vaikeata ja vaati kalliita istutustöitä. Karuilla mailla ja siis varsinkin piirikunnan pohjoispuoliskossa on luonnollisesti lohkokakkuilla jatkuvasti ratkaiseva merkitys, varsinkin kun otetaan huomioon pohjoispuoliskon yli-ikäisten metsien runsaus. Viimeksi mainittujakin uudistettaessa on yleensä käytetty siemen- ja suojuspuuasentoa. Karujen

Kuva 4. Luontaisesti muodostunut kaunis männyn taimisto. Aureen hoitoalue.

Valok. V. Lihtonen.

maiden ylispuuhakkausaloilla on usein kituvakin männyn taimisto elpynyt hyvin, sitä paremmin, mitä tyystemmin vanha ylimetsä on hakattu. Paremmilla mailla sitä vastoin on siirrytty lohkokarsinnanluontoiisiin hakkaustapoihin, joissa vanha metsä poistetaan vähissä erin, jolloin kuuselle varautuu riittävä osuus taimistoissa ja samalla käytetään hyväksi vanhan metsän arvokasvu uudistumisaikana. Tämän luontoiset uudistushakkaukset ovat siis varsinkin piirikunnan eteläpuoliskossa luonteenomaisia hakkauksia. Siellähän rehevien maiden lohkokakkausaloilla ruohottumisvaaran ohella hallavaarakin on suuri, nähtävästi suurempi kuin pohjoispuoliskossa.

Kuva 5. Lohkoharsintametsää. Taimiston vapauttamista odottava vaihe. Saarijärven hoitoalue. — Valok. 1938.

Laajoissa yli-ikäisissä korpimetsissä on kaistalehakkaus johtanut edullisiin tuloksiin. Muodostamalla kaistaleet riittävän kapeiksi on kaistalehakkausta toisinaan käytetty eteläpuoliskon hyvillä kuusimailakin.

Kuva 6. Kaistalehakkaus. Viitasaaren hoitoalue. — Valok. V. Lihtonen.

Koivua on etenkin viime aikoina yleensä säästetty sekapuuna kaikissa metsissä karuimmillakin mailla. Sitä paitsi on osa ns. kuusi- maista varattu koivuvaltaisille metsille. Kauniitten koivuntaimistojen nousemiselle on osoittautunut ratkaisevaksi tekijäksi laiduntamisen lopettaminen. Hakkaukset on pyritty keskittämään osastoihin siten, että osaston metsiköt metsien tilan ja menekkiolojen edellyttämällä tavalla käsitellään yhtäjaksoisesti. Samaan osastoon palataan vasta säännöllisen hakkuukierron kuluttua. Hakkuukierto on metsätalouden tehostuessa huomattavasti lyhentynyt.

Hoitoalueiden hakkaustapatilastojen mukaan ovat myyntihakkaukset käsittäneet vuotta kohti keskimäärin

	vv. 1924—1928	vv. 1929—1937
uudistushakkausia	4,083 ha	8,135 ha
kasvatushakkausia	4,682 ha	8,410 ha

Vuotuiset myyntihakkausalat ovat siis kaksinkertaistuneet. Koska vuotuiset kokonaishakkausmäärät jälkimmäisenä ajanjaksona ovat päin vastoin olleet vähän pienemmät, osoittaa siis yhdistelmä selvästi sen, mitä edellä on sanottu hakkuukierron lyhenemisestä ja hakkaustapojen kehittymisestä metsäpääomaa säästäviksi.

Aikaisempina vuosina pähakkausta ja puhdistushakkausta ei aina voitu suorittaa ilman pitempiä väliaikoja. Nykyisissä menekkioloissa sitä vastoin metsä on yleensä puhdistettu huomattavasti puista joko samanaikaisesti tai yhdessä jaksossa arvokkaamman puutavaran hakkuun kanssa, joten puhdistushakkaukset ovat enimmäkseen sulautuneet pähakkauksiin. Kun kuitenkin edellä olevassa tilastossa sama ala voi esiintyä sekä sahapuu- että pinopuuhakkausten yhteydessä, on varsinainen uudistushakkuualue edellä olevan yhdistelmän alaa huomattavasti pienempi eli aikakautena 1923—1937 yhteensä arviolta noin 50,000 ha. Kaikkien myyntihakkausien vastaavasta alasta eli 136,000 ha:sta olisi näin ollen uudistushakkausien ala 38 % ja kasvatushakkausien 62 %. Kasvatushakkausien suhteellinen osuus on vuodesta 1929 alkaen kasvanut verrattuna aikaisempaan 5-vuotiskauteen.

Jokseenkin kaikilla vanhemmilla uudistushakkausaloilla on nyt kauniit taimistot. Viime aikojen siemenpuu- ja muilla lohkoaloilla on ajan voittamiseksi miltei säännöllisesti toimitettu keinollinen metsänuudistus.

H a k k a u s m ä ä r ä.

Eri vuosina laadituissa taloussuunnitelmissa piirikunnalle arvioitu hakkausmäärä on ollut 684,600 k-m³ vuodessa. Vuoden 1923 valtakunnan metsien linja-arvioimistulosten perusteella on hakkausmäärä laskettu 671,000 k-m³:ksi. Edellä oleva koskee piirikuntaa vuoteen 1937 asti.

Mitä nykyiselle metsätalosalalle arvioituun hakkausmäärään tulee, on siis edellä olevasta vähennettävä Kurun hoitoalueen osuus, joten ehdotettu hakkausmäärä tulee näin ollen olemaan 643,600 k-m³ vuodessa. Kasvullisen maan hehtaaria kohti on ehdotettu hakkausmäärä 2.39 k-m³ vuodessa.

Länsi-Suomen piirikunnan kokonaishakkausmäärät hakkaustähteen kuorellista runkopuuta ovat seuraavat:

	Keskim. vv. 1924— 1933	V. 1934	V. 1935	V. 1936	V. 1937	Keskim. vv. 1924— 1937
	kiintokuutiometriä					
Kokonaishakkaus- määrä	693,317	726,855	692,941	726,504	593,321	690,914
Arvopuiden osuus %	44	43	46	49	49	45

Hakkaustähteiksi on laskettu 11 %. Pinopuutavarasta on paperipuita 25 %, kaivos- ja sulfaattipuita 9 % ja polttopuita ym. 66 %.

Hakkaumäärä jakaantuu myyntitavan mukaan luovutusilmoitusten perusteella laskettuna vv. 1924—1937 seuraavasti:

Vars. pystymyynni	Hankintamyynni	Käsikauppamyynni	Ilmaiseksi luovutettu	Yhteensä
				prosenttia
24	55	12	9	100

Verrattaessa hakattua määrää taloussuunnitelmissa ehdotettuun määrään, vastaavat erät jokseenkin toisiaan. Sitä vastoin osa kasvua on jäänyt pääomaa kartuttamaan, etenkin jos otetaan huomioon, että esitetyt kasvuluvut tarkoittavat kuoretonta puuta. Eri hoitoalueissa sitä vastoin voi esiintyä jonkin verran suurempia poikkeavuuksia.

Tulot ja menot.

Länsi-Suomen piirikunnan tulot ja menot.

A i k a	Tulot	Menot	Nettotulot
	mk		
1924	47,223,812	17,175,959	30,047,853
1925	35,139,934	15,445,521	19,694,413
1926	42,161,639	14,433,904	27,727,735
1927	54,732,589	17,327,549	37,405,040
1928	55,180,344	20,770,755	34,409,589
1929	52,858,870	22,073,768	30,785,102
1930	39,878,068	21,055,318	18,822,750
1931	35,383,641	19,904,658	15,478,983
1932	31,454,744	21,537,464	9,917,280
1933	34,412,126	23,124,431	11,287,695
1934	43,869,825	24,124,745	19,745,080
1935	47,455,926	24,806,203	22,649,723
1936	51,257,981	26,447,048	24,810,933
1937	62,762,596	31,299,343	31,463,253
Keskimäärin vv. 1924— 1937	45,269,435	21,394,762	23,874,673

Keskimäärin vuotta kohti ovat nettotulot olleet 23,874,673 mk. Nettotulot kasvullisen metsämaan hehtaaria kohti (siis Kurun hoitoalue mukaan luettuna) ovat olleet keskimäärin 82 mk 50 p vuodessa, kasvullisen + kehnokasvuisen maan hehtaaria kohti vastaavasti 61 mk 76 p sekä hakattua k-m³:ä kohti 35 mk. Nettotulot ovat kokonaistuloista 53 %. Debitoimatta luovutettujen metsäntuotteiden arvo eli 1,269,667 mk vuotta kohti ei sisälly edellä oleviin tuloihin, sitä vastoin kylläkin vuokramaksut ym. Hallintokustannukset ovat kokonaismenoista 18 %.

Myyntiluovutusten hinnasta tulee käsikauppamyyntien osalle 6 %, muut pystymyynnit 39 % ja hankintamyynnit 55 %.

Metsänhoitotyöt.

Menekisuhteiden kehittyessä on samalla tehostettu valtion metsien hoitoa. Tätä kehitystä kuvaavat seuraavat tilastot metsänhoitotöistä vuosilta 1924—1937.

Uudistusalan valmistustyöt keinollista ja luontaista metsänuudistusta varten.

A i k a	Hakkaus- alan raivaus	Risujen poltto	Kulutus	Maanpin- nan muok- kaus	Uudistusalan valmistusta yhteensä
	hehtaaria				
vv. 1924—1928 ¹⁾ ..	1,374	55	439	73	1,941
» 1929—1933 ¹⁾ ..	2,135	109	360	157	2,761
1934	2,362	85	75	60	2,582
1935	2,632	231	75	23	2,961
1936	2,866	137	63	190	3,256
1937	2,349	33	—	11	2,393
Keskim. vv. 1924— 1937	1,983	93	300	102	2,478

Uudistusalan valmistuksia on suoritettu vv. 1924—1937 yhteensä 34,700 ha, josta keinollista uudistusta varten 30 %. Kustannukset yhteensä ovat 2,735,280 mk. Keskimääräinen vuotuinen työtulos on

¹⁾ keskimäärin vuotta kohti.

2,478 ha ja kustannus 195,377 mk. Työ on tullut maksamaan keskimäärin 79 mk ha:ia kohti vuodessa. Kulutusta on toimitettu yhä vähennessä määrässä.

Keinollinen metsänuudistus.

A i k a	Kylvetty					Istutettu			Yhteensä kylvö- ja istutustöitä, ha
	ala, ha		siemenä, kg			ala, ha		taimia, kpl.	
	apu- vilj.	täys- vilj.	mä	ku	ko	apu- vilj.	täys- vilj.		
1924—1928 ¹⁾	79	408	487	14	—	13	10	78,890	510
1929—1933 ¹⁾	403	1,043	762	88	9	61	58	286,389	1,565
1934.....	589	3,681	1,024	800	1,073	163	99	492,460	4,532
1935.....	420	2,565	1,334	730	25	146	108	514,340	3,239
1936.....	1,375	2,008	1,395	548	1,074	205	188	785,256	3,776
1937.....	1,305	2,038	2,040	346	339	470	160	1,094,465	3,973
Keskim. 1924—1937	436	1,253	860	210	183	97	64	336,637	1,850

Vv. 1924—1937 kylvetty ala on yhteensä 23,646 ha ja kylvöjen kokonaiskustannukset 4,959,685 mk. Käytetty siemenmäärä on yhteensä 17,548 kg, josta mäntyä 68 %, kuusta 17 % ja koivua 15 %; muita havupuita on kylvetty yhteensä 19 kg. Keskimääräinen vuotuinen kylvöala on 1,689 ha ja kustannukset 354,263 mk. Edellisiin sisältyvät siis myös apukylvöt. Täyskylvöt mukaan luettuna siementen hinta ja viljelysalan valmistus ovat tulleet maksamaan hehtaaria kohti 231 mk, käytetty siemenmäärä on ollut vastaavasti 0.75 kg.

Vv. 1924—1937 istutettu ala on yhteensä 2,250 ha ja varsinaiset istutuskustannukset 803,236 mk. Käytetty taimimäärä on ollut 4,713,000 kpl., joista mäntyä 25 %, kuusta 69 %, koivua 2 % ja muita havupuita 4 %. Keskimääräinen vuotuinen istutusala on 161 ha ja varsinaiset istutuskustannukset 57,374 mk. Täysistutukset, mukaan luettuna viljelysalan valmistus ja taimien hinta, ovat tulleet maksamaan hehtaaria kohti 690 mk, taimia on käytetty hehtaarilla 2,787 kpl.

Keinolliset metsänuudistustyöt ovat siis etenkin vuodesta 1929 alkaen ratkaisevasti kasvaneet esimerkiksi viljelysalaan nähden 7 à 8 kertaisiksi.

Vv. 1924—1937 on karistettu havupuun siementä n. 12,000 kg sekä koivun siementä kerätyä n. 2,000 kg.

Istutusta on ollut verraten vähän, mikä johtuu varsinkin taimien puutteesta. Viime vuosina on taimien puutteen poistamiseksi ryhdytty

1) keskimäärin vuotta kohti.

tarmokkaisiin toimenpiteisiin lisäämällä taimitarhojen lukumäärää ja niiden pinta-alaa suurentamalla, niin että niiden lukumäärä vuonna 1937 oli 43 kpl. ja ala vastaavasti 4.90 ha. Vuosina 1924—1928 kylvettiin taimitarhoihin keskimäärin vuodessa mäntyä 2.50 kg ja kuusta 3.60 kg. Vuosina 1929—1937 on kylvetty vastaavasti 30 kg, josta mäntyä 17 %, kuusta 80 %, muuta havupuuta 2 % sekä lehtipuita 1 %. Erikseen vuonna 1937 kylvetty määrä on vastaavasti 78 kg. Vuosina 1924—1937 eli siis 14 vuotena on taimitarhoihin koulittu kaikkiaan 1,762,000 tainta, josta määrästä vuoden 1937 osalle tulee 38 %.

Vaikkakin luontainen uudistuminen on asetettava keinollisen edelle siellä, missä sillä on hyvät onnistumisen mahdollisuudet, voidaan toiselta puolen keinollisia metsänviljelyksiä pitää eräänlaisena intensiivisen metsänhoidon mittapuuna. Riittävän kuusitaimitarpeen tullessa tyydytetyksi voidaan entistä enemmän kiinnittää huomiota siihen, että kullekin kasvupaikalle tulee sille edullisin puulaji.

Taimiston perkaukset ja nuorien metsien harvennukset.

A i k a	Taimiston perkaus			Apuharvennukset			Yhteensä ala, ha
	ala, ha	kustannukset		ala, ha	kustannukset		
		mk	ha kohti, mk		mk	ha kohti, mk	
1924—1928 ¹⁾	178	19,613	110	128	21,594	169	306
1929—1933 ¹⁾	1,132	96,413	85	5,491	521,861	95	6 623
1934.....	1,164	88,410	76	6,541	598,741	92	7 705
1935.....	1,250	101,329	81	5,761	607,541	105	7 011
1936.....	1,290	105,737	82	4 531	433,092	96	5 821
1937.....	1,265	130,614	103	3,559	349,025	98	4 824
Keskimäärin 1924— 1937.....	823	71,873	87	3,464	336,120	97	4 287

Taimiston perkaustyöt samoin kuin nuorien metsien harvennukset ovat myös suuresti lisääntyneet. Taimiston perkauksia on suoritettu 14 vuoden aikana 11,519 ha:n alalla eli keskimäärin 823 ha:lla vuodessa sekä harvennuksia 48,489 ha:n alalla eli keskimäärin 3,464 ha:lla vuodessa. Kustannukset taimiston perkauksista ovat olleet keskimäärin 87 mk/ha ja harvennuksista 97 mk/ha.

1) keskimäärin vuotta kohti.

Metsänkasvua varten toimitetut suonkuivaustyöt.

(Kaikki kaivuutyöt keskimäärin vuodessa ja yhteensä.)

A i k a	Tehty uusia suonkuivaustyöitä		Puhdistettu vanhaa ojaa tai puroa, m	Suonkuivaustöiden yhteydessä kylvetty tai istutettu suoala, ha
	kuivatettu ala, ha	kaivettu ojaa tai puroa, jn		
1903—1923 ¹⁾	1,040	100,820	4,770	—
1924—1933 ¹⁾	3,210	451,580	104,950	17
1934	1,999	432,217	144,253	902
1935	3,318	636,965	113,858	914
1936	2,987	586,277	91,480	622
1937	2,956	557,670	163,263	816
Yhteensä kaikki kaivuutyöt	65,154	8,846,145	1,662,488	3,428

Vuosina 1903—1937 on Länsi-Suomen piirikunnan alueella kaivettu uutta ojaa tai puroa 8,846,145 jn. Kuivatettu ala on tilaston mukaan 65,154 ha, joten kuivatettua suohehtaaria kohti tulisi 135 jn. Nykyisin lasketaan koko maassa tarvittavan keskimäärin n. 160 jn ojaa suoalan hehtaaria kohti, koska vanhemmat harvat kaivuut eivät kuitaneet riittävästi ilmoitettua alaa. Näin laskien supistuisi edellämainittu tilastossa oleva Länsi-Suomen kuivatettu suoala kuivatustehok-

Kuva 7. Ojitettu ruoho- ja heinäkorp. Hyvää koivn-mänty-kuusitaimistoa sekä joi-takin koivuylispuita. Kivijärven hoitoalue. — Valok. 1937 A. Bockström.

1) keskimäärin vuotta kohti.

kuuden suhteen noin 55,000 ha:ksi. Vanhemmista ojituksista on siirtynyt metsätieteelliselle tutkimuslaitokselle noin 300,000 jn, samoin on osa joutunut asutusmaan piiriin. Länsi-Suomen piirikunnan alueelle on näin ollen jäänyt kuivatetusta suoalasta nykyisin noin 50,000 ha. Piirikunnan nykyisestä vesiperäisten maiden alasta (= 205,000 ha) on ojituskelpoiseksi arvioitu 60 %.

Kuva 8. Kylvöstä nousutta koivun taimistoa saranevalla. Kuivatettu 1921. Keski-Hämeen hoitoalue. — Valok. 1938 A. Bockström.

Koivujen karsimistöitä on piirikunnassa jo suoritettu huomattavassa määrässä. Mäntyjen karsimistyöt ovat vasta alkuvaiheessa. Etenkin pohjoispuoliskon mäntymetsät sisältävät runsaasti laatupuuaainesta.

Muut toimenpiteet.

Kulkusuhteiden parantamiseksi on tehty uusia teitä ja vanhoja korjattu.

Metsähallinnon insinööriosaston toimesta on ajanjaksona 1929—1937 rakennettu ajoteitä yhteensä n. 53 km ja ovat ne maksaneet 1,671,414 mk eli 31,573 mk/km. Muut tierakennukset käyvät selville seuraavasta yhdistelmästä:

Tien laatu	Vuosijakso	Rakennetun tien koko pituus, km	Kustannukset yhteensä, mk	Kustannukset km kohti, mk
Ajotiet	1924—1928	5.84	149 938	25 674
»	1929—1937	158.80	1 602 997	10 094
Polkuja ja porrastuksia ..	1924—1928	15.85	17 816	1 124
»	1929—1937	108.26	192 525	1 778
Polkupyöriteitä	1929—1937	127.39	263 708	2 070

Kunnostettavia kylä- ja tilusteitä on ollut 133 kpl., niiden pituus 1,114 km. Viitenä viimeisenä vuotena olivat kustannukset keskimäärin vuotta kohti 112,866 mk.

Tiedoitus toiminta on suuresti kehittynyt. Tätä nykyä on kaikilla aluemetsänhoitajilla, muutamilla avustavilla metsänhoitajilla sekä useimmilla metsätyönjohtajilla ja eräillä metsänvartijoilla valtion puhelin, ollen niitä yhteensä noin 120 kpl. Monella metsänvartijalla ja vartiomiehellä on yksityispuhelin, joita valtio osittain avustaa vuosimaksun muodossa, tai on lähistöllä yksityispuhelin käytettävissä.

Metsäpalojen torjuntaan on kiinnitetty huomiota. Metsäpaloja on ollut ajanjaksona 1924—1928 yhteensä 937 ha:n alalla, ajanjaksona 1929—1937 6,637 ha:n alalla. Suurimman osan edellä olevasta pinta-alasta käsittävät vuoden 1933 poikkeuksellisen valtavat metsäpalot. Metsäpalojen havaitsemiseksi on piirikuntaan rakennettu viisi palotornia, joista yksi Kurun hoitoalueessa. Sitäpaitsi metsähallitus on osallistunut erään näköalatornin kunnostamiseen, samoin erinäisiä kolmiomittaustorneja on käytetty metsäpalojen havaitsemistarkoitukseen. Pohjankankaalla ym. metsäpaloille alttiilla seuduilla on raivattu palokatuja. Parantuneet tieolot ja tiedoitus toiminta ovat omiaan vähentämään metsäpalovaaraa.

Hoitoalueiden henkilökuntaa on myös työolojen kehittyessä ja laajetessa lisätty. Kussakin hoitoalueessa on 2—3 avustavaa metsänhoitajaa. Metsätyönjohtajien luku on kasvanut vuodesta 1924 lähtien 30:stä 54:ään.

Ainoastaan kahdella aluemetsänhoitajalla on valtion virka-asunto, työnjohtajan virka-asuntoja on seitsemän, tekeillä lisäksi kolme. Vartiomiestä asuu nyt jo valtava enemmistö omissa rakennuksissa. Harvaan asutuilla paikoilla on suunniteltu eräitä metsänvartijatiloja varattavaksi työmiesten ja vartiomiesten asunnoiksi vastaisuudessaakin.

Riistanhoito on vasta viime aikoina saanut osakseen suurempaa huomiota.

Metsätalouden tarkastukset on viime kymmenen vuoden aikana voitu suorittaa suunnitellussa järjestyksessä. Kaikista hoitoalueista on talouskirjat ja kartasto alkaa olla tyydyttävässä kunnossa.

Edellä on esitetty lyhyt katsaus ja eräitä yhdistelmiä Länsi-Suomen piirikunnan taloudellisista oloista ja erityisesti valtion metsätaloudesta.

Tilasto- ym. tiedot osoittavat, että metsätalous ja metsänhoito ovat tässä piirikunnassa viime 14 vuoden aikana edistyneet ripein askelin, etenkin sen jälkeen kun riittävästi määrärahoja on ollut saatavissa metsänhoitotöihin. Kun metsänhoitotyöt vielä piirikuntakonttorin perustamisen aikoina olivat aivan mitättömät, on nyt huomattavissa vilkasta ja uutteraa työtä metsänhoidon kohottamiseksi.

Luonnollisesti on työtä vielä tekemättä ja metsäaloja kunnostamatta. Tämä johtuu osaksi siitäkin, että varsinkin runsaammin virkataloalueita käsittävissä hoitoalueissa, mutta muuallakin työskentelyä on haitannut epätietoisuus siitä, mitkä alueet joutuvat asutukselle ja mitkä lopullisesti jäävät metsähallinnon hallintaan. Tämä painostava tilanne on pahasti ehkäissyt työskentelyä.

Taloudelliseen tulokseen on vaikuttanut epäedullisesti virkataloalueiden hajanaisuus sekä aikaisemmat huonohkot menekki-suhteet piirikunnan pohjoispuoliskossa, jotka tosin länsiosassa Porin—Haapamäen radan valmistuttua nyt ovat ratkaisevasti parantuneet. Mutta vasta sitten, kun tavallaan edellä mainitun radan jatkoksi rakennettaviksi päätetyt Haapamäen—Saarijärven ja Suolahden—Haapajärven radat valmistuvat, joutuvat välittömään rautatieyhteyteen ne laajat sisä-Suomen valtion metsät, joiden asema kuljetussuhteisiin nähden nykyisin on syrjäisin. Kun vielä Seinäjoen—Parkanon oikoratakin sisältyy uuteen rautatieohjelmaan, tulevat varmaankin kysymyksessä olevat rautatiet kokonaisuudessaan voimakkaasti elvyttämään puutavaraliikettä ja elinkeinoelämää yleensä Länsi-Suomen piirikunnan alueella.

Mitä piirikunnan vastaiseen talousohjelmaan tulee, on ensi kädessä mainittava vielä kunnostamatta olevien huonotuottoisten metsien kuntoon saattaminen ja vesiperäisten metsämaiden parantaminen, kuusen kasvualan lisääminen ja kasvatushakkaukset. Mutta kasvatushakkuiden ja varsinaisten metsänhoitotöiden ohella on riittävä huomiota kiinnitettävä hakkuiden tarkoituksenmukaisuuteen silmälläpitäen luontaista uudistusta. Hyvään metsänhoitotekniikkaan kuuluu talousyksikön eli osaston metsien käsitteleminen yhdenjaksoiden

sesti säännöllisen hakkuukierron kuluttua. Laatupuun kasvatus on astumassa etualalle. Sen edellytyksenä on tasasuhtaisten taimistojen aikaansaaminen. Sen ohella nuorien koivikoiden ja männiköiden karsimisessa on auennut laaja työmaa. Syrjäisempien seutujen tierakennukset vaativat yhä kasvavassa määrässä huomiota.

Valtion maiden pinta-ala piirikunnassa näyttää edelleen olevan hupenemassa, yhä uusien alueiden siirtyessä asutus- ym. tarkoituksiin. Jo tästäkin syystä on piirikunnassa erityisen välttämätöntä metsän tuoton kohottaminen korkeimmilleen. Se on nykyisen voimaperäisen metsätaloudellisen toiminnan päämääränä.